

ΠΡΟΟΔΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΤΗ 1ῃ ΚΑΙ ΤΗ 15ῃ ΕΚΑΣΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Διευθυντὴς καὶ ὑπεύθυνος ΚΩΝΣΤ. Γ. ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ Καθηγητὴς τῶν Μαθηματικῶν

Συνδρομὴ ἑτησία ἐν Κρήτῃ..... Δρ. χρ. 5 —
» ἑξάμηνος » » » 2 50
» τρίμηνος » » » 1 50
Διὰ τὸ ἐξωτερικὸν προστίθεται ἑτησίως Δρ. χρ. 1.—

Αἱ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΕἶΝΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑΙ
Αἱ ἐπιστολαὶ καὶ αἱ ἀποστολαὶ ἀπευθύνονται
τῇ Διευθύνσει, ὁδὸς Μπέττολο Χανία
ΔΙΑ ΤΑΣ ΑΓΓΕΛΙΑΣ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑΙ ΣΥΜΦΩΝΙΑΙ

Περιεχόμενα : Πανηγυρικός λόγος ἐπὶ τῇ ἐορτῇ
τῶν τιῶν Ἱεραρχῶν ὑπὸ Ν. Παλιεράκη. — Αἱ κλα-
σικαὶ σπουδαὶ κατὰ τὸν Α. Fouillée ὑπὸ Ε. Γ. Π. —
Περὶ Φυσιογραφικῶν συλλογῶν ὑπὸ Π. Βαλάκη. —
Ὁ Ἐναστὸς Οὐρανός. — Ποικίλα.

Γίνεται γνωστὸν εἰς τοὺς κ. Συνδρομητὰς ἐκ
τῶν ἄλλων νομῶν ὅτι ἀντιπρόσωποι τῆς «Προό-
δου», εἰς οὓς παρακαλοῦνται καταβάλλοντες
τὰς συνδρομὰς τῶν νὰ λαμβάνωσι τὰς σχετικὰς
ἀποδείξεις, τυγχάνουσιν ἐν Ρεθύμνῃ μὲν ὁ κ. Μιχ.
Πρεβελάκης καθηγητὴς ἐν Ἑρακλείῳ δὲ ὁ κ. Ν.
Πετρίδης διευθυντὴς Δ. Σχολείου, καὶ ἐν Νεα-
πόλει ὁ κ. Ι. Χατζιδάκης διευθυντὴς Δ. Σχο-
λείου. Ἐν Ἀθήναις ἀντιπρόσωπος τῆς «Προό-
δου» τυγχάνει ὁ κ. Ι. Κολλάρους (Βιβλιοπωλεῖον
τῆς Ἑστίας 14 ὁδὸς Σταδίου).

ΛΟΓΟΣ

πανηγυρικός ὁρθεὶς ὑπὸ τοῦ Γυμνασιάρχου
Χανίων κ. Ν. Παλιεράκη ἐπὶ τῇ ἐορτῇ
τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν

Φιλόμουσον ἀκροατήριον. Φίλοι μαθηταί.

Σήμερον ὁ ὀρθόδοξος Χριστιανικός κόσμος καὶ ἡ
Ἑλλ. Παιδεία μεγαλοπρεπῶς ἐορτάζουσι «τοὺς
τρεις μεγίστους φωστῆρας τῆς Τρισηλίου Θεότητος,
τοὺς τὴν οἰκουμένην ἀκτίσει δογμάτων θείων πυρσεύ-
σαντας, τοὺς μελιρρύνοντες ποταμούς τῆς σοφίας.»
Καὶ τὰ μὲν περὶ τοῦ βίου καὶ τῆς πολιτείας τῶν
θεοπνευστῶν τούτων διδασκάλων, πολλάκις καὶ πολ-
λαχῶς ρηθέντα καὶ ἐπαναληφθέντα, ἐπιτραπήτω
ἡμῖν νὰ παρέλθωμεν. Ἐξέστω δ' ἡμῖν ἵνα, ἐν τῇ
ἐπισήμῳ ταύτῃ στιγμῇ, στρέψωμεν τὸν λόγον πρὸς
τὴν φίλην νεότητα, ἣς ἐτάχθημεν παιδαγωγοὶ καὶ
διδάσκαλοι. Ἐξέστω ἡμῖν ἵνα σκιαγραφῶμεν ἐν-
ταῦθα αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον, ἵνα ὡς τύπον καὶ ὑπο-
γραμμὸν ἔχοντες τὸν τέλειον ἄνδρα οἱ ἡμέτεροι τρό-
φιμοι δυνηθῶσι νὰ χωρήσωσι μὲ ὑψηλὰ καὶ ὑπερῆ-
φανον τὸ μέτωπον ἐν τῷ πελάγει τοῦ βίου. Ἀρ-
κοῦσα δὲ ἔστω ἡμῖν ἀμυβή, εἰς δυνηθῶμεν ὑμᾶς
μὲν πως νὰ τρέφωμεν, τῇ δὲ νεότητι ὠφελίμον δι-
δαγμα παράσχωμεν.

Τὰ ἀθάνατα ἔργα τῶν ἡμετέρων προγόνων, περὶ
ἃ διαρκῶς διατρέβομεν, ἀναπαριστῶσιν ἡμῖν, ὡς πε-
λώριος κινηματογράφος, γίγαντας ἐν τῇ ἐπιστήμῃ,
μορφὰς κολοσσιαίας ἐν τῇ ἐκτελέσει τοῦ καθήκον-

τος, χαρακτῆρας γενναίους καὶ ὑπερῶνους. Καὶ
οἱ ἄνδρες οὗτοι, καὶ οἱ γίγαντες οὗτοι, ἀπέβησαν
τοιοῦτοι, διότι ἦσαν χερσαὶ τε ποσὶ τε καὶ νόῳ τε-
τράγωνοι, ἄνευ πόγου τετυγμένοι, διότι ἦσαν κατὰ
τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἀπηλλαγμένοι τῶν κακιῶν ἐκεί-
νων, αἵτινες μολύνουσι τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν καὶ
ἐξομοιοῦσι τὸ θεῖον ὁμοίωμα τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνο-
ήτοις.

Ὅποιον ὅμως μυστήριον αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος!
Ὅποια κολοσσιαία ἐργασία ἀπαιτεῖται, ἵνα καλλι-
εργηθῇ ἡ ἀνθρωπίνη ψυχὴ, ἵνα ἐκρίθῃ τὰ ζι-
ζάνια, ἵνα σπαρῇ καὶ εὐδοκίμηται ἡ ἀρετὴ· ὅποια
δέον νὰ ᾗ ἡ μήτηρ ἐκείνη, ὅποιος ὁ παιδαγωγὸς ἐκεῖ-
νος, οἵτινες θὰ δυνηθῶσι νὰ κατορθώσωσι τὸ θαῦμα
τούτο. Ὁ Ἰούλιος Σίμων ἐγκωμιάζων πού τὴν
γυναῖκα λέγει «ἡ γυνὴ δὲν ἐποίησεν οὔτε τὸν Παρ-
θενῶνα, οὔτε τὸν Ἅγιον Πέτρον, δὲν ἐρεῦρε τὴν
ἀτμυμηχανὴν οὔδ' ἐ τὸν τηλέγραφον, δὲν συνέγραψε
τὴν Ἰλιάδα οὔδ' ἐ τὴν Ὀδύσειαν· κατώρθωσεν ὅμως
μεῖζον τι πάντων τούτων· ἐπὶ τῶν γονάτων αὐτῆς
μορφοῦται καὶ διαπλάττεται ὁ τίμιος ἄνθρωπος»
καὶ ἀληθῶς διὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην εἶναι ἄξια παν-
τὸς σεβασμοῦ καὶ πάσης ὑπολήψεως.

Τούτων ἕνεκα οὐδεμία μελέτη εἶναι ὠφελιμωτέρα
εἰς τὸν ἄνθρωπον τῆς μελέτης αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου.
Ὁ ἄνθρωπος, ὁ ἐγωιστικὸς καὶ ἀλαζών, θέλων νὰ
ὀρίσῃ τὸν ἄνθρωπον ἐπιτησώρησεν ἑαυτὸν ζῶν λο-
γικόν, ὡς εἰς ἡ περιβάλλουσα αὐτὸν ζωικὴ φύσις
στερεῖται τοῦ θεοῦ τούτου σπινθήρος. Χωρὶς νὰ θέ-
λωμεν νὰ ἄρωμεν ἀπ' αὐτοῦ τὸν ἐγωιστικὸν τοῦ-
τον τίτλον, ἐπιτραπήτω ἡμῖν νὰ θέσωμεν ὀρισμὸν
παράλληλον, οὐχὶ ὀλιγώτερον ἀληθὲς «ὁ ἄνθρωπος εἶναι
ζῶν πλήρης παθῶν». Εὐτυχὴς δὲ καὶ μακάριος ἐκεῖ-
νος, οὗτινος ἡ μοῖρα καὶ αἱ περιστάσεις ἐπέτρεψαν
ἵνα καθάρῃ τὴν διάνοιαν καὶ ἐξαγιασῇ τὴν καρδίαν.
Εὐτυχὴς καὶ μακάριος ἐκεῖνος, ὅστις κατορθώσῃ νὰ
διέλθῃ τὸ στάδιον τοῦ βίου ἀπηλλαγμένος παντὸς
ρύπου μολύνοντος τὴν θείαν εἰκόνα. Ὁ τοιοῦτος
εἶναι ὁ ἀληθὴς ἄνθρωπος· ὁ τοιοῦτος θὰ ἴδῃ τὸν θεὸν
πρόσωπον πρὸς πρόσωπον.

Ἐξετάσωμεν ἤδη πρῶτον, μαθηταί μου, τὰς σπου-
δαιτέρας κακίας, αἵτινες μολύνουσι τὴν ἀνθρωπί-
νην ψυχὴν· καὶ ἀφ' οὗ ἐξετάσωμεν τὸν ἄνθρωπον ὅποιος

συνήθως εἶναι, πειραθώμεν νὰ σκιαγραφῶμεν αὐτὸν ὁποῖος δέον νὰ ᾔῃ καὶ ὁποῖος εὐχόμεν νὰ ἀποβῇτε ὑμεῖς ἐν τῷ βίῳ, προσφιλῆς μοι νεότης.

Θὰ ἐξέλθῃτε ἡμέραν τινὰ εἰς τὴν παλαίστραν τοῦ βίου, τεθωρακισμένοι δι' ἱκανῶν γνώσεων καὶ δεξιοτήτων. Ὁ νοῦς καὶ ἡ ἱκανότης ὑμῶν θὰ ἀνδρωθῶσιν ἐν τῷ βιωτικῷ σταδίῳ, ὅπου θὰ ἔχητε νὰ παλαίσητε ἀγῶνα μέγιστον· ὅπου θὰ δοκιμασθῇ ἡ ἐσωτερικὴ ὑμῶν ἀξία. Ἐν τῷ ἀγῶνι τούτῳ θὰ ἀπαντήσητε μεταξὺ τῶν πρώτων τὸν Ἑγωιστὴν ἢ ἀγερῶχως καὶ ὑπερηφάνως βαίνοντα καὶ περιφρονούντα γῆν καὶ οὐρανόν. Φεύγετε αὐτὸν μακρὰν πολὺ μακρὰν. Ὁ ἐγωισμὸς εἶναι ἡ φλογιάς νόσος τοῦ ἀνθρωπίνου γένους καὶ ἐκεῖνος, ὅστις θὰ εὗρισκε τὸν ἐμβολιασμόν τοῦ κακοῦ τούτου, θὰ εὗρισκε καὶ τὴν εὐδαιμονίαν τῆς ἀνθρωπότητος. Εὐθὺς ὡς ὁ ἄνθρωπος ἀρχεται νὰ παραβάλλῃ ἑαυτὸν πρὸς τοὺς ἄλλους καὶ νὰ λέγῃ δὲν εἶμαι ἐγὼ ἱκανώτερος, πλουσιώτερος, φρονιμώτερος καὶ μᾶλλον πεπαιδευμένος, ἀρχεται ὁ ἐγωισμὸς καὶ μετ' αὐτοῦ ἡ δυσαρέσκεια. Ὁ ἐγωισμὸς εἶναι ὁ ἐσωτερικὸς ἡμῶν κόλαξ, ὅστις ἀνοίγει θύρας καὶ παράθυρα εἰς τὸν ἐξωτερικὸν κόλακα. Ὁ ἐγωισμὸς εἶναι τὸ πρῶτον καὶ τὸ μᾶλλον διαδεδομένον ἐλάττωμα καὶ ὁ κουτοπόνηρος δὲν εἶναι πλέον κουτοπόνηρος πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἐκείνου ὅστις θαυμάζει αὐτόν. Ὁ ἐγωιστὴς δύναται νὰ καύσῃ τὸν οἶκον τοῦ γείτονος ἵνα βράσῃ ἐν ὧν. Ὁ ἐγωιστὴς δὲν γνωρίζει πλέον τοὺς φίλους, δὲν χαιρετίζει πλέον αὐτοὺς, διότι αὐτὸς ἑαυτὸν δὲν γνωρίζει πλέον. Ὁ ἐγωιστὴς ὁμοιάζει τὸν ἀετόν, ὅστις ἀπὸ τοῦ ὕψους αὐτοῦ θεωρεῖ τὴν γῆν ὡς πράσινον ταπητά.

Ὑπάρχει ὅμως διαφορὰ μεταξὺ ἐγωισμοῦ καὶ ἐγωισμοῦ. Ὁ τυφλὸς ἐγωισμὸς εἶναι ἡ μήτηρ πάσης κακίας· ὁ δίκαιος καὶ ἐπὶ τῆς ἐσωτερικῆς ἀξίας στηριζόμενος ἐγωισμὸς εἶναι ἡ μήτηρ πάσης ἀρετῆς καὶ πάσης τελειότητος· καὶ ἰδοὺ παράδειγμα δικαίου ἐγωισμοῦ φίλοι μαθηταί. Οἱ στρατηγοὶ ἐκεῖνοι, οἵτινες μετὰ τὴν ἐν Σαλαμῖνι ἐνδοξον τῆς ἑλλ. ἀνδρείας ναυμαχίαν, οἱ στρατηγοὶ ἐκεῖνοι, οἵτινες συνετίρψαν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ κατεπτομένου δεσπότη τοῦ περσικῶν κολοσσόν, προσεκληθήσαν μετὰ τὴν ἐνδοξον ἐκείνην πάλιν νὰ ὑποδείξωσι τὸν ἄριστον πάντων· πάντες δ' οὗτοι μιᾷ φωνῇ ἔδωσαν τὴν δευτέραν θέσιν εἰς τὸν Θεμιστοκλέα, ἕκαστος ὅμως ἐκράτησε δι' ἑαυτὸν τὴν πρώτην· καὶ ἀληθῶς ἐκεῖνος εἶναι ὁ μέγιστος πάντων, ὃν πάντες εἰ ἄλλοι μεθ' ἑαυτοὺς ὡς τὸν μέγιστον ἐκλαμβάνουσιν. Πόσον ὅμως εἶναι δύσκολος ἡ διακρίσις μεταξὺ τοῦ τυφλοῦ καὶ τοῦ δικαίου ἐγωισμοῦ! Πατρικὴν λοιπὸν συμβουλὴν δίδωμι ὑμῖν νὰ ἀπέχησθε ἐν τῷ βίῳ τοῦ τυφλοῦ ἐγωισμοῦ· νὰ ἔχητε ὑπ' ὄψιν ὅτι αἱ γνώσεις ὑμῶν εἶνε μὴδὲν ἀπέναντι τῶν ἀγνωσμένων· νὰ ᾔσθε μετρίφρονες, διότι ἡ μετριοφροσύνη εἶναι τὸ γινώριμα τῆς ἀληθοῦς γνώσεως. Νὰ μὴ λησμονῇτε ὅτι κενοὶ πῖθοι ποιοῦσι μείζονα ψόφον ἢ πεπληρωμένοι καὶ ὅτι πάντες οἱ τυφλοὶ κρατοῦσι συνήθως ἐν ἑαυτοῖς τὸ πρόσωπον.

Μετὰ τὸν ἐγωισμόν νὰ ἀποφεύγητε, μικροὶ μου φίλοι, τὴν ἀνότητον Ὑπερηφάνειαν. Ἡ ὑπερηφάνεια

ζητεῖ νὰ ἀντικαταστήσῃ πανταχοῦ τὴν ἰδίαν ἀξίαν, εἶναι ὅμως καὶ τὸ μόνον ἐλάττωμα, ὅπερ τρέφει τοὺς περισσοτέρους ὑπετρόφους ἐν τοῖς φρενοκομείοις. Ὁ ὑπερήφανος μισεῖ συνήθως ἐκείνους, οἵτινες ἴστανται ὑψηλότερον αὐτοῦ. Ὁ ἀληθὴς ὅμως ἀνὴρ, ὁ τὴν ἰδίαν ἀξίαν ἀναγνωρίζων καὶ σεβόμενος ἀποφεύγει ἀμφοτέρους. Αἰσθάνεται τὴν ἰδίαν ἀξίαν καὶ ἀφήνει τὸν κόσμον νὰ λέγῃ ὅ,τι θέλει.

Ἡ ἀληθὴς ὑπερηφάνεια εἶναι τὸ συναίσθημα τῆς ἐσωτερικῆς ἀξίας. Τὸν τοιοῦτον ἄνδρα παρακολουθεῖ πανταχοῦ ἡ φήμη τοῦ ὡς ἡ σκιά τοῦ. Ὁ τοιοῦτος οὐδεμίαν λογοδοσίαν ζητεῖ καὶ οὐδεμίαν λαμβάνει παρὰ τῶν ἄλλων. Τὴν συμπεριφορὰν τοῦ κανονίζει πρὸς τὰς ἰδίας ἀρχάς, πρὸς τὰ ἴδια ἀξιώματα. Οὗτος ἐπιμένει εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις τοῦ, διότι οὐδὲν ἀναλαμβάνει ἄνευ σκέψεως καὶ ἀνώτερον τῶν δυνάμεών τοῦ. Τὸ μῖτος τοῦ εἶναι ἰσχυρόν ὡς καὶ ἡ συμπάθειά τοῦ. Τὰς προσβολὰς τοῦ δὲν ἐκδικεῖται ἀλλὰ καὶ δὲν λησμονεῖ καὶ ἀφήνει ἅπαξ μόνον νὰ προσβληθῇ. Ἀποθνήσκει ὡς ὁ Ἀμλέτος μετὰ πάντων τῶν ἐλατιωμάτων τοῦ. Θεωρεῖ γελοῖον νὰ ᾔῃ ὑπερήφανος διὰ πᾶν ὅ,τι προσφέρει ἡ τύχη, τὸ γένος, ὁ πλοῦτος, τὸ κάλλος· ἀλλ' ὅ,τι αὐτὸς ἑαυτῷ προσέκτησατο, μὀρφωσιν τοῦ νοῦ καὶ τῆς καρδίας τοῦτο περὶ πολλοῦ ποιεῖται.

Ἀποφεύγετε λοιπὸν, ἀγαπητά μοι παιδιὰ, τὴν κοῦφον καὶ ἀνόητον ὑπερηφάνειαν. Ἐχετε ἀείποτε ὑπ' ὅψιν ὅτι ὁ πλοῦτος οὐδὲν προστίθῃσιν εἰς τὴν πραγματικὴν τοῦ ἀνθρώπου ἀξίαν καὶ οὐδὲν ἀφαιρεῖ· ὅτι τὸ κάλλος καὶ ἡ νεότης ταχέως παρέρχονται καὶ φθίνουσιν. Θέσατε ὡς κανόνα τοῦ βίου ὑμῶν τὴν καθάρισιν τῆς ψυχῆς καὶ ἐπιδιώκετε τὴν ἀληθὴ εὐδαιμονίαν, ἥτις εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ἀρετῆς.

Μεταξὺ τῶν ρύπων, οἵτινες μολύνουσι τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν εἶναι καὶ ἡ διαβολή, ἥτις ἐδρεῖται ἐν ταῖς μικραῖς καὶ μὴ ἀνεπτυγμέναις κοινωνίαις καὶ ἐν ταῖς ταπειναῖς καὶ διεσθαρμέναις ψυχαῖς. Καὶ ὑπάρχουσι, δυστυχῶς, ἄνθρωποι, οἵτινες εὗρισκousi μεγάλην εὐχαρίστησιν εἰς τὸ ἄχαρι καὶ ἐπικίνδυνον τοῦτο ἔργον. Καὶ ὑπάρχουσι, δυστυχῶς, ἄργοι καὶ ὑπάρχουσι φθονεροὶ καὶ ὑπάρχουσι χαιρέκακοι, οἵτινες εὗρισκousi μεγάλην ἡδονὴν εἰς τὸ διαβάλλειν καὶ αὐτὸν τὸν ἐπιστήθιον φίλον καὶ συγγενῆ.

Φεύγετε μακρὰν, μικροὶ μου φίλοι, καὶ τὸ ἐλάττωμα τοῦτο. Ἐχετε ἀείποτε ἐν νῷ ὅτι ὁ διάβολος τῶν ἀρχαίων καὶ ὁ διάβολος ἡμῶν τῶν χριστιανῶν εἶναι ὁ πατήρ τῆς διαβολῆς. Μὴ ἀσχολήσθε περὶ τὰ τῶν ἄλλων καὶ πρὸ πάντων μὴ εἴπητε ἢ πράξητέ ποτε κατὰ τοῦ πλησίον κακόν. Ἐχετε ἀείποτε ἐν νῷ ὅτι ὁ βίος ἡμῶν εἶναι τοσοῦτον βραχύς, ὥστε δὲν ἐπαρκεῖ ἡμᾶς νὰ βελτιώσωμεν τὴν ἡμετέραν ψυχὴν καὶ παραστῶμεν κεκαθαρμένοι καὶ ἄγνοί πρὸ τοῦ ἀπείρου Καλοῦ, ὅπερ θὰ ζητήσῃ λόγον τῶν ἡμετέρων πράξεων. (Τέλος ἐν τῷ ἐπομένῳ φύλλῳ)

Ἐὰν ὁ νοῦς τοῦ μαθητοῦ εἶναι ἀφηρημένος δὲν ὠφελεῖ καθόλου ἡ παρουσία τοῦ σώματός τοῦ, διότι εἰς τὰ ἀφηρημένα πνεύματα ὁ λόγος τοῦ διδασκάλου διέρχεται ὡς τὸ ὕδωρ διὰ τῶν σωλήνων· δὲν ἀπομένει οὐδὲ σταγὼν ἐν αὐτοῖς. (Βεσσιῶ)

ΑΙ ΚΛΑΣΙΚΑΙ ΣΠΟΥΔΑΙ

Ἐπειδὴ οἱ ἐλεύθεροι πολῖται τῆς ἐλληνικῆς καὶ ῥωμαϊκῆς ἀρχαιότητος ἦσαν ὀλιγώτερον τῶν σημερινῶν λαῶν ἀπασχολημένοι εἰς τὰς μερίμνας τοῦ βίου, ἡ πατρίς δὲ παρ' αὐτοῖς εἶχε στενωτέρα τὰ ὅρια ἢ παρ' ἡμῖν καὶ ὁ πολιτισμὸς δὲν εἶχε φθάσει εἰς ὃ σημεῖον εὐρίσκεται σήμερον, ἠδυνήθησαν οἱ ἀρχαῖοι, ὡς ἐν τῷ μαρμάρῳ καὶ τῷ λίθῳ, οὕτω καὶ ἐν τῇ γλώσσῃ νὰ εὗρωσι τρόπους ἐκφράσεως τῶν διανοημάτων καὶ συναισθημάτων αὐτῶν θαυμασίως ἀπεικονίζοντας τὰ διανοήματα καὶ συναισθήματα ταῦτα. Ἐξ ἴσου τῆς οὐσίας καὶ τῆς μορφῆς ἐν ταῖς ποιήμασι καὶ ταῖς συγγράμμασιν αὐτῶν ἐπιμελούμενοι ἠδυνήθησαν καὶ ἐν τῇ λογοτεχνίᾳ νὰ πραγματώσωσι τὴν τελείαν ἐκείνην ἁρμονίαν, ἥτις ἐστὶν αὐτὸ τὸ καλόν. Παρὰ πάντων ὁμολογεῖται ὅτι ἡ ἐλληνικὴ καὶ ῥωμαϊκὴ φιλολογία εἶναι ἁρμονικώταται καὶ τελειόταται καὶ ἐν αὐταῖς μόναις ἐκφαίνεται μεγίστη συμφωνία τῶν διανοημάτων καὶ τοῦ συναισθήματος πρὸς τὴν ἐκφράσιν αὐτῶν. Αἱ ἀρχαῖαι γλώσσαι ἤττον μὲν ἀφρημέναι, ἀλλὰ καὶ ἤττον τετριμμέναι τῶν σημερινῶν, ἔχουσι τοῦτο τὸ πλεονέκτημα, ὅτι πάντοτε ἀρέσκουσιν εἰς τοὺς ἔχοντας ὑγιὰ καὶ φυσικὴν τὴν φαντασίαν, εἰς τοὺς κατὰ φύσιν καὶ ὑγιῶς συναισθανομένους. Οἱ ποιηταὶ τῆς ἀρχαιότητος συνήθως ἐν βραχυλογίᾳ ζωγραφοῦσι, καὶ οὕτως οἱ παῖδες οἱ ἐγκύπτοντες εἰς τὴν μελέτην τῶν ποιητῶν τούτων διαβλέπουσιν ἐν τῇ φαντασίᾳ αὐτῶν παρελάνουσιν σειράν ὅλην σκηνῶν ζωντανῶν καὶ φυσικῶν. Οἱ ἀπλοὶ δὲ καὶ φυσικοὶ στίχοι τῶν κλασικῶν ποιητῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ Ῥώμης εἶναι ἐπιτηδεύονται εἰς τὸ νὰ ἐξεγείρωσιν ἐν ταῖς νεαραῖς ψυχαῖς τὴν ἐν ταῖς τέχναις φιλοκαλίαν, ἀπὸ τῆς ποιήσεως καὶ τῆς μουσικῆς μέχρι τῆς ζωγραφικῆς καὶ ἀρχιτεκτονικῆς. Εἰς μόνος ἀρχαῖος στίχος εἶναι αὐτὸ τοῦτο μικρὸν τι οἰκοδόμημα συμμετρικὸν καὶ ἀποτελεσμένον. Ἡ ἀρχαία ποίησις μᾶλλον διὰ τὴν τελειότητα τῆς γλώσσης ἢ διὰ τὴν εὐφυΐαν τοῦ ποιητοῦ δύναται νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τοὺς νέους ὡς ἀσφαλὴς ὁδηγὸς πρὸς κατανόησιν τῶν κοινῶν ἀρχῶν καὶ τῶν κοινῶν καλλόνων τῶν καλῶν τεχνῶν, τ. ἔ. τῆς συμμετρίας, τῆς εὐρυθμίας, τῆς κομψότητος, τῆς ἀκριβείας καὶ τῆς εὐχρίας. Διὰ ταῦτα ἡ ἀρχαία ποίησις εἶναι κατ' ἐξοχὴν πρόσφορος εἰς τὸ νὰ ἀναπτύξῃ ἐν ταῖς τῶν νέων ψυχαῖς τὸ αἶσθημα τῆς φιλοκαλίας, ὅπερ βεβαίως δὲν εἶναι ἀνωφελὲς τοῖς λαοῖς καὶ ἔθνεσι καὶ ἐν αὐτῷ τῷ διεθνῇ βιομηχανικῷ ἀνταγωνισμῷ.

Ἐκ τῶν εἰρημένων εὐκόλως κατανοεῖ τις διατὶ ἡ ἐν μεταφράσει μελέτη τῶν ἀρχαίων δὲν εἶναι ἐπαρκής. Ἀνάγκη ἀμέσου ἐπαφῆς πρὸς τὰ κείμενα, ἵνα κατὰ βάθος τὸ πνεῦμα καὶ τὸ γράμμα αὐτῶν κατανοήσῃ τις. Εἶναι ἀξιωματικὸν ὅτι ἐν τῇ ἀγωγῇ πρὸ πάντων τῇ αἰσθητικῇ, ὁ τύπος ἔχει κεφαλαιώδη σπουδαιότητα· οἱ νέοι ὀφείλουσι νὰ μάθωσι τὴν τέχνην τοῦ διδόναι ὀρίσμενον τύπον εἰς τὰ διανοήματα καὶ τὰ συναισθήματα αὐτῶν, διότι οὐδὲν διανόημα θεωρεῖται τέλειον, ἂν μὴ εἶναι καὶ κατὰ τύπον ἀποτελεσμένον, οὐδὲν συναισθημα πλῆρες, εἰ μὴ ἐκεῖνο

ὅπερ ἐμψυχῶν τὸν λόγον καθίστα τὴν πράξιν ἀφουκτον ἐπακολούθημα τούτου. Ἐν τῇ τέχνῃ οὐσία καὶ τύπος, ὡς ἔλεγεν ὁ Flaubert, εἶναι ἀχωρίστως συνημμένα. Αὐτοὶ καθ' ἑαυτοὺς οἱ ὥραῖοι τύποι εἶναι διδακτικοί, ἅτε ἀποτελοῦντες εἰκόνας αἰτινες, ἐν τῷ πνεύματι τῶν νέων ἀποτυπούμεναι ἀναγκάζουσιν αὐτοὺς νὰ θεραπεύωσι τὸ καλὸν ἐν ταῖς σκέψεσι, τοῖς συναισθήμασι καὶ τοῖς ἔργοις αὐτῶν καὶ οὕτω σκεπτόμενοι, συναισθανόμενοι καὶ ἐργαζόμενοι διατελοῦσι πάντοτε ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ καλοῦ, ὡς καὶ τοῦ ἀληθοῦς, τοῦ ἀγαθοῦ, τὸ δὲ αἰσχροὺν δυσχερύνουσιν, ὥσπερ τὸ ψεῦδες καὶ τὸ κακόν. Ἀληθῆς ἄρα μόρφωσις δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἄνευ τῆς τοῦ καλοῦ θεραπείας, καλαισθητικῇ δὲ μόρφωσις ἄνευ τῆς ἀπ' εὐθείας γνωριμίας πρὸς τοὺς κλασσικοὺς συγγραφεῖς δὲν δύναται νὰ νοηθῇ.

Οὐχὶ ἀτόπως ἰσχυρίζονται οἱ ὑπέρμαχοι τῶν κλασικῶν σπουδῶν ὅτι ἀποραίτητος ὅρος τοῦ μεγαλείου τῶν ἐθνῶν εἶναι αἱ καλούμεναι δημόσιαι ἀρεταί, ὧν φυσικοὶ θεματοφύλακες εἶναι οἱ πεπαιδευμένοι ἄνθρωποι παντὸς ἔθνους· ἐπειδὴ δὲ ἡ φιλολογία καὶ ἡ φιλοσοφία εἶναι αἱ μόναι σχεδὸν διδάσκαλοι σήμερον τῶν ἀρετῶν τούτων τῶν τοσούτων ἀναγκαίων εἰς τὴν πρόδον καὶ τὴν εὐρωπταίαν τῶν ἐθνῶν, πρόδηλον ὅτι ἡ ἡγήτις τάξις τῆς πολιτείας κατ' ἐξοχὴν τὴν φιλολογίαν καὶ τὴν φιλοσοφίαν ὀφείλει νὰ θεραπεύῃ. Εἶναι γνωστὸν ὅτι οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνας καὶ Ῥωμαῖοι ὡς θεὸν ἐλάτρευαν τὴν πατρίδα, ὁ πατριωτισμὸς δ' αὐτῶν εἶναι πολύτιμος διδάσκαλος τῆς νεότητος τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων. Αἱ ἀρεταὶ τῶν Ἑλλήνων καὶ Ῥωμαίων ὡς πολιτῶν καὶ ὡς στρατιωτῶν παρέχουσιν εἰς τὰ νεώτερα ἔθνη ἀνυπερβλήτου τελειότητος παραδείγματα. Κατὰ κόρον ἐπαναλαμβάνεται ἡ μομφὴ ἡ ἀποδιδόμενη εἰς τοὺς ἀρχαίους διὰ τὴν στενὴν ἀντίληψιν τῆς ἐλευθερίας, τὴν ἄγνοιαν τοῦ κοινωνοϋτικοῦ πολιτεύματος τὰς ἐπαναστάσεις κατὰ τῶν τυράννων τὰς ἀντικαθιστώσας παρ' αὐτοῖς τὴν τῶν νεωτέρων χρόνων νόμιμον ἀντιπολίτευσιν, τὴν ἀπέναντι τῆς πολιτείας ἐκμηδένισιν τοῦ ἀτόμου, τοὺς κατὰ τῆς πολυτελείας νόμους, τὸ μονότονον τῆς ἐκπαιδεύσεως, τὴν δουλείαν καὶ τὴν ὀλιγαρχίαν, τὴν συγχώρησιν δημοσίων ἀδικημάτων διὰ μεταγενεστέρου κατορθώματος τοῦ ἀδικήσαντος καὶ τὴν συγχώρησιν ἰδιωτικῶν ἐγκλημάτων διὰ ἐπιτυχῆ τινι ὑπηρεσίᾳ πρὸς τὴν πολιτείαν. Ἀληθῆ πάντα ταῦτα, ἀλλ' ὅμως φρονούμεν ὅτι οἱ ἀληθεῖς ὁπαδοὶ τῆς ἐξελίξεως δὲν ἀρμύζει ν' ἀρνηθῶσι τὴν παιδευτικὴν δύναμιν τῆς ἀρχαίας ἠθικῆς. Τῷ ὄντι ἡ διαβάθμισις εἶναι θεμελιώδης νόμος κατ' αὐτοὺς, ἡ ἀπλότης δὲ καὶ ἡ περιορισμένη ἀντίληψις τῆς πατρίδος παρ' ἀρχαίοις εἶναι ἀναγκαῖα προπαιδεῖα πρὸς εἰσαγωγὴν τῶν νέων εἰς τὸν περίπλοκον πολιτειακὸν βίον τῶν νεωτέρων χρόνων. Οὕτω μόνον δύναται νὰ παρακολουθήσῃ τὴν ἱστορικὴν ἐξέλιξιν, καθ' ἣν ὁ πολιτισμὸς μεταβαίνει ἐκ τοῦ αὐστηροτέρου καὶ βίαιότερου δωρικοῦ τύπου εἰς τὸν ἡπιώτερον καὶ ἡμερώτερον ἀθηναϊκόν, καὶ ἐκ τῆς ἀποκλειστικῆς πρὸς τὴν πόλιν προσηλώσεως τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν πρώτων Ῥωμαίων, εἰς τὴν βαθμηδὸν ἀνάπτυξιν τοῦ κοσμοπολιτισμοῦ ἐπὶ τοῦ Καίσαρος καὶ τῶν διαδόχων αὐτοῦ. Ἡ ἀρχαία φιλοπατρία

ἐνέχει σπουδαιοτάτην παιδευτικὴν δύναμιν διὰ τὸν ἡρωϊκὸν αὐτῆς χαρακτῆρα. Ἀφ' οὗ δ' ἡ ἱστορία τῶν δύο τούτων λαῶν δὲν εἶναι πιθανόν ὅτι θὰ ἐκλίπη ποτὲ ἐκ τῶν σχολικῶν προγραμμάτων, δὲν εἶναι ὀρθόν καὶ ἐπωφελές οἱ μαθηταὶ νὰ μὴ ἐρχωνται εἰς ἀμεσον ἐπικοινωνίαν πρὸς τοὺς συγγραφεῖς, οἵτινες ἀπηθανάτισαν τοσοῦτον ἐξόχους ἀνδρας τῆς Ἑλλάδος καὶ Ῥώμης.

Ἐὰν ἡ ἐξ αὐτῶν τῶν πηγῶν μελέτη τοῦ ἀρχαίου βίου ἔχει τοσαύτην ἀξίαν διὰ τὴν φιλολογικὴν καὶ καλαισθητικὴν παιδείαν τῶν νέων, πολλῶ μείζονα ἀξίαν ἔχει διὰ τὴν ἠθικὴν αὐτῶν μόρφωσιν, διότι ἀποκαλύπτει πρὸ τῶν νόμων αὐτῶν ὁλόκληρον βίον ἐπικῆς καὶ δραματικῆς φύσεως, βίον ἰδανικὸν προηγούμενον τοῦ πραγματικοῦ βίου. Προσφεύστατα δ' ὁ Fornelli ἀποκρινόμενος εἰς τοὺς πολέμιους τῶν κλασικῶν σπουδῶν ἠρκέσθη ν' ἀπαριθμῇ ἀπλῶς τὰ ὀνόματα ταῦτα, ὧν ἕκαστον ὑπομνησκει ἡμᾶς παραδείγματα δραματικῆς ἀπλότητος. Τὸν Μιλτιάδην, τὸν Ἀριστείδην καὶ τοὺς ἄλλους ἥρωας τοῦ Μαραθῶνος, τὸν Λεωνίδα ἐν ταῖς Θερμοπύλαις, τὸν Θερμυστοκλέα καὶ τοὺς Ἀθηναίους ἐν τῇ Σαλαμῖνι, τοὺς Ἀθηναίους καὶ τοὺς Σπαρτιάτας ἐν ταῖς Πλαταιαῖς, τὸν Θρασύβουλον, τοὺς Θηβαίους ἐλευθερωτὰς τῆς Καδμείας καὶ ἀηττήτους ὑπὸ τὸν Ἐπαμεινώνδαν καὶ Πελοπίδαν, τὸν Ἀγησίλαον ἐν τῇ Ἀσίᾳ καὶ τὸν Ξενοφῶντα μετὰ τῶν μυρίων, τὸν πρῶτον Βροῦτον, τὸν Ὁράτιον Κόκκην, τὸν Μούκιον Σκαϊόλαν κατὰ τοῦ Πορσήνα, τὴν Κλοιλίαν ἐν τῷ ἐπικῷ πρὸς τοὺς Τυρρηνοὺς πολέμῳ, τὴν ἀποχώρησιν τοῦ δήμου πρὸς τὸ Ἱερὸν Ὄρος, τὰς δραματικὰς περιπετείας τοῦ Κοριολανοῦ, τοῦ Φαβίου, τοῦ Κικιννάτου, τῆς Βεργινίας καὶ τοῦ Λικινίου Δεντάτου, τοῦ Παπυρίου, τοῦ Καμίλλου καὶ τοῦ Μανλίου, τοῦ Δεκίου, τοὺς Ῥωμαίους ἐν Κάνναις, τὸν Φαβρίκιον, τὸν τυφλὸν Κλαύδιον, τὸν Κούριον Δεντάτον, τὸν Ῥήγουλον, τοὺς Ῥωμαίους ἡττωμένους ὑπὸ τοῦ Ἀνίθα καὶ εἰτα νικῶντας αὐτὸν καὶ τελευταῖον τοῦ κόσμου ἐπικρατοῦντας.

Οἱ νεώτεροι ἐξηρεῦνησαν μέρη τινὰ τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, ἅτινα δὲν ἦσαν γνωστὰ τοῖς ἀρχαίοις, ὡς τὴν φιλανθρωπίαν, τὴν αἰδημοσύνην, τὴν πρὸς τὴν γυναῖκα ἀνδροπρεπεῖ συμπεριφορὰν, τὰς ὑψηλότερας ἐκδηλώσεις τοῦ ἔρωτος, τὴν μελαγχολίαν καὶ τὴν ἀγάπην τῶν ἀγρίων καλλονῶν τῆς φύσεως ὡς τῶν ὠκεανῶν καὶ τῶν ὀρέων· καὶ γενικῶς εἰπεῖν ἐν τοῖς νεωτέροις αἰσθήμασι παρατηρεῖται πλέον ἡ ἀδρότης, ἡ λεπτότης καὶ τὸ περίπλοκον, ἐνίοτε δὲ καὶ πλεῖον τὸ βάθος· ἀλλ' ὑπὸ παιδαγωγικὴν ἐποψὴν μόνον οἱ ἀπλοῖ καὶ ἐν ταύτῳ γενναῖοι τύποι ἔχουσιν ἀξίαν, μόνον ὁ ἀρχαῖος ἥρωισμός ἔχει παιδευτικὴν δύναμιν. Οἱ ἀρχαῖοι μᾶλλον ἡμῶν πρὸς τοὺς Θεοὺς ἐπλησίαζον (a diis recentes), μᾶλλον ἢ ἡμεῖς ἦσαν ἐγγύτερον τῇ φύσει. Οἱ Ἀθηναῖοι ἐβαίνον διὰ λαμπροτάτου αἵθέρος, ἔλεγεν ὁ Εὐριπίδης (Μηδ. 829). Οἱ τραγικοὶ αὐτῶν ποιηταὶ ἐπιχειροῦσι ν' ἀποκαλύψωσι τοῖς ἀνθρώποις τὰς ὑψηλὰς ἀληθείας αἷον νόμοι πρόκεινται ὑψίποδες οὐρανίαν δι' αἰθέρα τεκνωθέντες, ὧν Ὀλυμπος πατὴρ μόνος, οὐδὲ νῦν θανάτῳ φύσις ἀνέρων ἔτιχεν οὐδὲ μή-

ποτε λάθα κατακλιμάσθη» (Σοφ. Οἶδ. Τ. 866). Ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τῆς Ἰωνίας διὰ τοῦ Θαλοῦ, Ἀναξιμένους καὶ Ἀναξιμάνδρου, παρὰ τὸν Ἰλισὸν διὰ τοῦ Σωκράτους καὶ τοῦ Πλάτωνος ἡ ἀνθρωπίνη σκέψις λαμβάνει ἀληθῶς συνειδήσιν ἑαυτῆς. Πρὸ τοῦ μυστηρίου τοῦ σύμπαντος ἡ ἀρχαία Ἑλλὰς ἐξήνεγκε τὰς διαφορὰς ὑποθέσεις πρὸς ἐξήγησιν τοῦ αἰνίγματος καὶ ἐξ ἑκάστου τούτου παρήγαγεν ἓν μεταφυσικὸν σύστημα. Ἐν τῇ Ἑλλάδι ἐγεννήθη ἡ ἱστορία, ἡ φιλοσοφοῦσα ἱστορία, ἥτις ζητεῖ ν' ἀνεύρῃ τὰς αἰτίας τῶν φαινομένων καὶ νὰ ἐξαγάγῃ καθολικοὺς νόμους. Καλλιτεχνίαν, ποίησιν, ῥητορείαν, φιλοσοφίαν, ἱστορίαν, ἐπιστήμην, ἐκείθεν παρελάθομεν πᾶν ὅ,τι ἀγαπῶμεν.

Ε. Γ. Π.

ΠΕΡΙ ΦΥΣΙΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

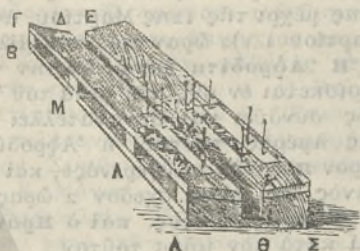
(Συνέχεια· ἴδε ἀριθ. 21)

2. Ὁ τρόπος τῆς συλλογῆς τῶν λεπιδόπτρων εἴτε ἀναπαυομένων εἴτε ἵπταμένων ἀπαιτεῖ μικρὰν τινα ἄσκησιν καὶ ὑπομονήν. Ὅταν παρατηρήσωμεν ψυχὴν τινα ἀναπαυομένην ἐπὶ φυτοῦ προχωροῦμεν ἡσυχῶς κρατοῦντες τὴν ὑποχὴν οὕτως ὥστε ἡ ψυχὴ νὰ μὴ βλέπῃ τὴν σκιάν τῆς καὶ πλησιάζοντες ἐμβάλλομεν διὰ ταχείας κινήσεως τὸ ἔντομον ἐντὸς τοῦ σάκκου καὶ ἀμέσως στρέφωμεν τὴν ὑποχὴν, ἵνα μὴ ἐκφύγῃ ἡ ψυχὴ. Πρέπει δὲ νὰ προσέχωμεν ἐν τῇ συλλήψει αὐτῶν νὰ μὴ καταστρέψωμεν τὸ χρῶμα καὶ τὰ λέπια· διὰ τοῦτο ἀφήνοντας τὴν ψυχὴν νὰ κατέλθῃ εἰς τὸ βάθος τῆς ὑποχῆς ἐνστάζομεν ἐπ' αὐτῆς σταγόνα βενζίνης, δι' ἧς τὸ ἔντομον ἀμέσως φονεύεται. Μετὰ ταῦτα εἰς μὲν ἡ ψυχὴ εἶναι μικρὰ, χωρὶς νὰ ἐγγίσωμεν αὐτὴν ῥίπτομεν ἐντὸς μικροῦ κυτίου, ἂν δὲ εἶναι μείζων λαμβάνοντες αὐτὴν διὰ τοῦ ἀντίχειρος καὶ τοῦ λιχανοῦ ἐκατέρωθεν τοῦ θώρακος, διαπερῶμεν αὐτὴν διὰ χαλκῆς καρφίδος ἐκ τῶν νώτων, ὥστε ἡ καρφίς νὰ ἐξέλθῃ μετὰ τῶν δύο τελευταίων ζευγῶν τῶν ποδῶν καὶ ὠθοῦμεν εἰς τὴν ψυχὴν ἕως ὅτου διέλθωσι τὰ 2)3 τοῦ μήκους τῆς καρφίδος· ταύτην δὲ καρφύνομεν εἰς ἐπὶ τοῦ φελλοῦ τοῦ κυτίου (ἀριθ. ε'). Ἐὰν κἀνθῇ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἡ ψυχὴ, ῥίπτομεν τὴν ὑποχὴν ἐπ' αὐτῆς καὶ διὰ τῆς ἐτέρας χειρὸς ἐγείρομεν τὸν σάκκον, ἵνα εἰσέλθῃ ἐντὸς αὐτοῦ τὸ ἔντομον. — Ὅμοιως συλλαμβάνονται καὶ τὰ δίπτερα, τὰ νευρόπτερα καὶ ὑμενόπτερα τὰ φέροντα κέντρα· πάντα ταῦτα φονεύονται διὰ σταγόνων βενζίνης ἐντὸς τῆς ὑποχῆς καὶ εἰς αὐτὴν ῥίπτονται ἐντὸς φιλλῆς ἐχούσης ῥινίσματα. Μόνον πρέπει νὰ προσέχωμεν τὰ νευρόπτερα τὰ ἔχοντα μακροὺς πόδας, οἵτινες ἀποσπῶνται εὐκόλως· διὰ τοῦτο ταῦτα εἶναι προτιμότερον νὰ καρφύνονται εἰς κυτίον ἴδιον ἢ εἰς τὸ κυτίον τῶν ψυχῶν. — Τὰ δὲ κολόπτερα ἢ συλλαμβάνομεν, ὅπως εἴπομεν, διὰ τοῦ ἀλεξιβροχίου, ὅταν κἀνθῇ ἐπὶ δένδρων, ἢ ὅταν ἵπτανται διὰ τῆς ὑποχῆς, ὅταν δὲ περιπατῶσιν ἢ πηδῶσιν διὰ τῆς χειρὸς· ἰδίως δὲ ταῦτα, ὡς καὶ τὰ πλεῖστα τῶν ἐντόμων τρέχουσι κατὰ τὰς ὁδοὺς ἢ ἵπτανται κατὰ τὰς θερμότερας ὥρας τῆς ἡμέρας. Τὰ μικρότερα τούτων συλλαμβάνοντες ῥίπτομεν ἐν-

τὸς τῆς φιάλης τῆς ἐχούσης ἐπὶ τοῦ πώματος τὸν ἐκ καλάμου σωλῆνα, τὰ δὲ μερίζονα ἐντὸς τῆς ἐτέρας. — Τὰς νυκτερινὰς ψυχὰς δυνάμεθα νὰ συλλαβώμεν διὰ τοῦ φωτός· ἐντὸς συνδένδρου μέρους ἀπλοῦμεν λευκὸν τι ὑφoσμα περὶ τὸ μέσον τοῦ ὁποίου θέτομεν φανίν· αἱ ψυχαὶ περιπτάμεναι ἢ καθήμεναι ἐπὶ τῆς ὀθόνης συλλαμβάνονται ἢ διὰ τῆς χειρὸς ἢ διὰ τῆς ὑποχῆς. Καὶ κολεόπτερα δὲ συλλαμβάνονται διὰ τοῦ φωτός· πρὸς τοῦτο ἐντὸς λεκάνης περιεχούσης ὕδωρ τίθεται ἀγγεῖον ὑέλινον καὶ ἐντὸς τοῦ ἀγγείου τούτου φῶς· οὕτω παρεσκευασμένην τὴν παγίδα ταύτην ἀφήνομεν ὅλην τὴν νύκτα ἐν κήπῳ ἢ ἀγρῷ· τὴν δὲ πρωΐαν εὐρίσκουμεν ἐντὸς τοῦ ὕδατος ἀρκετὰ κολεόπτερα ἄτινα, ἵνα ἐντελῶς φονευθῶσι, ρίπτομεν ἐντὸς φιάλης ἐχούσης ρινίσματα καὶ ὀλίγην βενζίνη. — Αἱ χρυσαλλίδες ἀνευρίσκονται ἐν τῇ γῇ παρὰ τοὺς κορμούς τῶν δένδρων ἢ ἐπὶ τῶν κορμῶν τῶν κεκαλυμμένων ὑπὸ βρυωδῶν φυτῶν· ἀνευρίσκονται δὲ κατὰ τὸν χειμῶνα, ὅταν ὁ καιρὸς εἶναι εὐδιδος· αὗται ἀφ' οὗ περιτυλιχθῶσιν ἐντὸς ὀλίγου βάμβακος τίθενται εἰς τὸ διὰ ταύτας ὠρισμένον κυτίον. Αἱ δὲ κάμπαι συλλαμβανόμεναι διὰ τῆς πρὸς τοῦτο λαβίδος φονεύονται διὰ βενζίνης καὶ τίθενται ἐντὸς κυτίου.

3. Πρὸς παρασκευὴν τῶν συλλεγέντων ἐντόμων μεταχειρίζομεθα α') τεμάχιον παχέος φελλοῦ πλάτους 0,10 μ. καὶ διπλασίου μήκους· β') καρφίδας πλείστας σιδηρᾶς καὶ μερίζονας τούτων χαλκᾶς· γ') ἑκτατήριον (Σχ. 4) ὅπερ δυνάμεθα νὰ κατασκευάσωμεν ὡς ἑξῆς:

Λαμβάνομεν σανίδα (ΒΑΣ) πλάτους 0,16—0,18 μ. καὶ μήκους 0,5—0,8 μ. ἐπὶ τῶν δύο βραχειῶν αὐτῆς πλευρῶν καὶ κατὰ τὰ στοιχεῖα Μ καὶ Λ καρφώνομεν ξύλα (οἶον

Σχ. 4

τὸ ΑΙΣ) ἔχοντα ἄνοιγμα (ΚΙ) κατὰ μέσον, βάθους 0,02 μ. καὶ πλάτους 0,015 μ. ἐπὶ τούτων καρφώνομεν ἑτέρα λεπτά καὶ μαλακά ξύλα πλάτους (ΓΔ) 0,07—0,08 μ. εἰς τὸ μεταξύ τῶν ὁποίων μένον ἄνοιγμα (ΔΕ) θέτομεν λωρίδα φελλοῦ πλάτους μὲν ἴσου πρὸς τὸ ῥηθὲν ἄνοιγμα, βάθους δὲ τοιοῦτου ὥστε ἡ ἐπιφάνεια τοῦ φελλοῦ νὰ εἶναι κατωτέρα τῶν ἄκρων τῶν ξύλων (ΕΚ καὶ τῆς ἀντικειμένης ταύτῃ ἀκμῆς) κατὰ 0,01 μ. δ') ὅμοιον ἑκτατήριον πολὺ μικροτέρων διαστάσεων κατασκευάζομεν ὅλον ἐκ τεμαχίων φελλοῦ· στ') τεμάχια χάρτου παχέος λευκοῦ ὁμοίου πρὸς τὸν τῶν ἐπισκεπτηρίων, πλάτους 0,02—0,03 μ. καὶ μήκους τριπλασίου περὶ πον· ζ') κόμμι ἀραβικόν· η') δοχεῖον ὑέλινον μετὰ σκεπάσματος (βάζον) ὅπερ πληροῦμεν κατὰ τὸ ἡμισυ ἀργιλλώδους γῆς, ἣν διαβρέχομεν δι' ὕδατος καὶ μετὰ ταῦτα καλύπτομεν διὰ λεπτοῦ τεμαχίου φελλοῦ.

Ἄν τὰ ἔντομα εἶναι πρόσφατα δὲν ἔχουμεν ἀνάγκη τοῦ δοχείου τούτου· ἄλλως θέτομεν ἐντὸς αὐτοῦ τὸ ἔντομον ὅπερ μετὰ 24 ὥρας εἶναι ἀρκετὰ μαλακὸν πρὸς παρασκευὴν. Κατὰ πρῶτον διατρυπώμεν τὸ

ἔντομον διὰ χαλκῆς καρφίδος, ὅπως εἴπομεν προηγουμένως καὶ διὰ τὰς ψυχὰς, ἐκ τῆς ῥάχεως ὥστε αὕτη νὰ ἐξέλθῃ μεταξὺ τῶν 2 τελευταίων ζευγῶν τῶν ποδῶν καὶ ὠθοῦμεν τὸ ἔντομον διὰ τῆς καρφίδος ἕως οὗ πλησιάσῃ εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτῆς· εἶτα τὰ κολεόπτερα καρφώνομεν ἐπὶ τοῦ φελλοῦ (ἀριθ. α') ὥστε οἱ πόδες νὰ ἐγγίσωσιν ἐπ' αὐτοῦ. Τότε διευθετοῦμεν αὐτοὺς διὰ καρφίδος, ὥστε νὰ λάβωσι τὴν φυσικὴν τῶν θέσιν καὶ ἕκαστον διὰ μιᾶς ἢ δύο καρφίδων διατηροῦμεν εἰς τὴν θέσιν ταύτην· ἔπειτα διευθύνομεν τὰς κεφαίας πρὸς τὰ ἄνω συνήθως καὶ διὰ καρφίδων κρατοῦμεν αὐτὰς ἀκινήτους. — Τὸ δὲ λεπιδόπτερον καὶ μεγάλα ὑμενόπτερα καρφώνομεν ἐπὶ τοῦ φελλοῦ τοῦ ἑκτατηρίου, διευθετοῦμεν τοὺς πόδας καὶ τὰς κεφαίας διὰ καρφίδων καὶ μετὰ ταῦτα ἐκτείνομεν προσεκτικῶς διὰ καρφίδος τὰς πτέρυγας, ἃς προσαρμόζομεν διὰ ταινιῶν διαφανοῦς χάρτου καὶ διὰ καρφίδων ἐπὶ τῶν μακρῶν ξύλων τοῦ ἑκτατηρίου. Διὰ μικρότερα δ' ἔντομα μεταχειρίζομεθα τὸ μικρότερον ἑκτατήριον. Τὰ ὀρθόπτερα ἢ καρφώνομεν ἐπὶ τοῦ φελλοῦ ἔχοντα συνεπτυγμένας τὰς πτέρυγας ἢ ἐπὶ τοῦ ἑκτατηρίου ἐκτείνομεν αὐτὰς. — Τὰ δὲ λίαν μικρὰ ἔντομα, ἃτινα δὲν δυνάμεθα νὰ διατρυπήσωμεν διὰ καρφίδων, προσκολλώμεν διὰ κόμμεως διαλελυμένου ἐντὸς διαλύσεως φανικοῦ ὀξέος ἐπὶ τῶν μικρῶν τεμαχίων χάρτου (ἀριθ. στ'), οὕτως ὥστε ἡ κεφαλὴ τοῦ ἐντόμου νὰ εἶναι ἐστραμμένη πρὸς μίαν τῶν βραχειῶν πλευρῶν καὶ οἱ πόδες νὰ διατηρῶσι τὴν φυσικὴν αὐτῶν θέσιν· εἶτα τὸν χάρτην διαπερῶμεν πλησίον τῆς ἐτέρας τῶν βραχειῶν πλευρῶν διὰ καρφίδος, ἣν καρφώνομεν ἐπὶ τοῦ φελλοῦ (ἀρ. α') ἕως ὅτου τὸ ἔντομον ξηρανθῇ. Σημειωτέον δὲ ὅτι ἂν πτέρυγας, κεφαίαι ἢ πόδες τοῦ ἐντόμου ἀποσπασθῶσι κατὰ τὴν παρασκευὴν δυνάμεθα διὰ κόμμεως νὰ ἐπικολλήσωμεν αὐτάς.

Τὰ ἔντομα τίθεται ἐντὸς κυτίων μήκους 0,3 μ. πλάτους 0,2 μ. καὶ ὕψους 0,07 μ. κλεισμένων ὅσον τὸ δυνατόν ἐντελέστερον· τὸ κάτω μέρος τῶν κυτίων εἶναι ἐπεστρωμένον διὰ λεπτοῦ φελλοῦ, τὸ δὲ σκέπασμα ἀντὶ ξύλου ἢ χαρτονίου φέρει εἰς τὸ ἄνω αὐτοῦ μέρος συνήθως ὕαλον. Ἐντὸς ἐκάστου κυτίου τίθενται ἔντομα τῆς αὐτῆς οἰκογενείας κατὰ τὴν δέουσιν σειρὰν· ἐπειδὴ δὲ δὲν πρέπει νὰ μετακινώμεν ταῦτα ὅνευ ἀνάγκης, διὰ τοῦτο καλὸν εἶναι νὰ ἀφήνωμεν θέσιν καὶ διὰ τὰ ἐλλείποντα ἐκ τῆς σειρᾶς ἡμῶν ἔντομα. Ἐμπροσθεν τοῦ μέρους εἰς ὃ εἶναι ἐμπεπηγμένη ἡ καρφὶς ἐπὶ τῆς βάσεως τοῦ κυτίου προσκολλώμεν μικρὸν τεμάχιον χάρτου ἐφ' οὗ εἶναι σεσημειωμένα, τὸ ὄνομα τῆς οἰκογενείας καὶ τοῦ εἶδους, τὸ φύλον, ὁ τόπος καὶ χρόνος τῆς εὑρέσεως καὶ τὸ ὄνομα τοῦ συλλογέως. Τὰ κυτία δὲ ταῦτα τίθενται καταλλήλως ἐν τῇ συλλογῇ, ἥτις φέρει θήκας πρὸς τοποθέτησιν τῶν κυτίων. Καλὸν εἶναι ἐκάστου ἐντόμου νὰ εἶναι ἐν τῇ συλλογῇ πᾶσαι αἱ μεταμορφώσεις παρ' ἑαυτῆς καὶ ἡ ψυχὴ, ἡ κάμψη, ἡ χρυσαλλίς καὶ τὸ παράσιτον αὐτοῦ ἂν εἶναι δυνατόν· καὶ αἱ μὲν χρυσαλλίδες ἐμποτισθεῖσαι διὰ βενζίνης διαπερῶνται διὰ καρφίδος, αἱ δὲ κάμπαι συνήθως διατηροῦνται ἐντὸς φιαλίδων πλήρων οἴνου πνεύματος. Πολλοὶ δ' ὅμως ἀντὶ τῆς τοιαύτης διατά-

ξέως τῆς συλλογῆς σχηματίζουσι προθήκας ἐπικλινεῖς εἰς κατάλληλον ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ὕψος· ἐντὸς δ' αὐτῶν θέτουμεν τὰ ἔντομα.

5. Αἱ ἐντομολογικαὶ συλλογαὶ πρέπει νὰ μὴ τίθενται εἰς μέρος ὑγρὸν καὶ νὰ προφυλάττωνται ἀπὸ τῆς κόνεως καὶ ἀπὸ τοῦ φωτός· διὰ τοῦτο δὲ κλείονται ἐρμητικῶς καὶ σκεπάζονται καταλλήλως καὶ μόνον ὅταν γίνεται χρῆσις αὐτῶν ἀποκαλύπτονται. Δὲν πρέπει δὲ ἄνευ ἀπολύτου ἀνάγκης νὰ μετακινῶνται τὰ ἐν τῇ συλλογῇ ἔντομα. Κατὰ χρονικὰ δὲ διαλείμματα πρέπει νὰ ἐξετάζωμεν μήπως προσεβλήθη ἡ συλλογὴ ὑπὸ καταστρεπτικῶν ἐντόμων· τότε τὰ βλαβέντα ἔντομα ἐμποτίζομεν διὰ βενζίνης καὶ ἀνεῖναι δυνατόν πλύνουμεν δι' αὐτῆς τὸ κυτίον ἢ τὸ ἀλλασσομεν· καλὸν δὲ τοῦτο εἶναι νὰ ἐπαναληφθῇ δις ἢ τρις κατὰ διαφόρους ἡμέρας. Ἐντὸς δὲ τῶν κυτίων ἢ προθηκῶν πρέπει νὰ ἔχωμεν μικρὸν τι δοχεῖον περιέχον βενζίνη καὶ φανικὸν ὀξύ καθαρόν, ἵνα ἡ ὁσμὴ αὐτῶν ἀποδιώκῃ τὰ ἐπιβλαβῆ ἔντομα· μετὰ τινὰ δὲ χρόνον ἢ ὅσαςκις ἀνοίγομεν τὴν συλλογὴν χύνουμεν ἐντὸς τοῦ δοχείου ὀλίγην τινὰ ποσότητα ἐκ τῶν πτητικῶν τούτων ὑγρῶν.

III. Ὀρυκτολογικαὶ καὶ Γεωλογικαὶ συλλογαὶ

1. Τὰ πρὸς τοῦτο ἐργαλεῖα εἶναι: 1) σάκκος ἐξ ὑφάσματος στερεοῦ ἀναρτώμενος ἀπὸ τῶν ὤμων τοῦ συλλογέως· 2) ἀρκετὰ φύλλα χάρτου· 3) μῆρινθες (σπάγος)· 4) μικρὰ κυτία διαφόρων μεγεθῶν· 5) τεμάχια χάρτου προσδεδεμένα διὰ νήματος ἢ φέροντα ἐπὶ τοῦ ἐνὸς μέρους κόμμι, ὅπως τὰ γραμματόσημα· 6) δύο σφυρία, ὧν τὸ ἐν μικρότερον, τὸ δ' ἕτερον μεῖζον στερεὰ καὶ καλῶς προσηρμοσμένα ἐπὶ τῆς λαβῆς των· 7) σμίλη ὀξεῖα ἐκ χάλυβος· στερεοῦ διὰ τὴν ἐξαγωγήν τῶν ἀπολιθωμάτων· 8) ῥίνη μικρὰ διὰ τὴν ἀποτριβὴν ἀπὸ τῶν ἐξαχθέντων ἀπολιθωμάτων τῶν τεμαχίων λίθων, ἅτινα τυχὸν ἐπ' αὐτῶν ἀπέμειναν· 9) φιαλίδιον περιέχον νιτρικὸν ὀξύ, ἵνα διὰ τινῶν σταγόνων αὐτοῦ διακρίνωμεν τὰ ἀσβεστοῦχα πετρώματα, ἐφ' ὧν τὸ διαβρωτικὸν τοῦτο ὑγρὸν βράζει· 10) πυξίς ἵνα γνωρίζωμεν τὴν διεύθυνσιν καὶ κλίσιν τῶν πετρωμάτων· 11) σημειωματάριον.

2. Τρόπος συλλογῆς. Παρὰ τὰς ἐγκαρσίους τομὰς τῶν βράχων πρὸς σχηματισμὸν ὁδῶν, παρὰ τὰς ὑπὸ τοῦ ὕδατος διαβρωθείσας ὀχθὰς τῶν ποταμῶν καὶ ἐκτὸς τῆς θαλάσσης, παρὰ τοποθεσίας ὑποστάσας ἐκ γεωλογικῶν λόγων μεταβολὰς ἀποτόμους, ἐν ταῖς λατομείαις κλ. δυνάμεθα πλεῖστα νὰ ἴδωμεν στρωματοειδῆ πετρώματα. Ἐκεῖ ὀρίζομεν τὴν διεύθυνσιν αὐτῶν διὰ τῆς πυξίδος καὶ σημειοῦμεν ἐπὶ τοῦ σημειωματαρίου τὴν τοποθεσίαν ἐν ἣ εὐρέθη, τὴν διεύθυνσιν, τὰς μοῖρας τῆς κλίσεως, τὸ βάθος καὶ πᾶχος τῶν στρωμάτων, ἐὰν διακρίπτονται ἢ εἶναι συνεχῆ, τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν καὶ σχηματίζομεν πρόχειρον σχεδιογράφημα ἐν τῷ ὁποίῳ τὰ διάφορα στρώματα διακρίνομεν δι' ἀριθμῶν· ἔπειτα ἀποσπῶμεν τεμάχια ἐξ ἐκάστου στρώματος, προσδένομεν ἢ ἐπικολλῶμεν ἐφ' ἐκάστου τούτων χαρτίον φέρον τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐξ οὗ ἐλήφθη καὶ ἀριθμὸν, ὅστις εἶναι ὁ αὐτὸς πρὸς τὸν ἐν τῷ σχεδιογραφῆματι ἀριθμὸν τοῦ ἀντιστοιχοῦντος στρώματος. Τὰ τεμάχια δὲ τοῦ αὐ-

τοῦ στρωματοειδοῦς πετρώματος τυλίσσονται διὰ χάρτου καὶ, ἀφ' οὗ δεθῶσιν ὁμοῦ, ῥίπτονται εἰς τὸν σάκκον.

✱ Λαμβάνοντες διὰ τῶν σφυρίων τεμάχια λίθων ἐκ τοῦ ἐδάφους πρέπει νὰ ἀποσπῶμεν αὐτοὺς ἀπὸ βράχων, διότι λίθοι ἀπεσπασμένοι ἤδη δυνατόν ἀλλοχθέν νὰ προσεκρομίσθησαν. Ἐπὶ τούτων θέτομεν ἀριθμὸν, καὶ τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας σημειοῦμεν ἀπέναντι τοῦ αὐτοῦ ἀριθμοῦ ἐν τῷ σημειωματαρίῳ ἡμῶν.

Τὰ ἀπολιθώματα προσεκτικῶς διὰ τῶν σφυρίων καὶ τῆς σμίλης ἀποσπῶμενα πολλῶς μετὰ τεμαχίου λίθου ἢ τίθενται ἐντὸς κυτίων ἢ περιτυλίσσονται διὰ χάρτου καὶ ἀφ' οὗ ληφθῶσιν αἱ ἀναγκαῖαι σημειώσεις τίθενται ἐντὸς τοῦ σάκκου.

3. Διάταξις. Μετὰ τὴν συλλογὴν ταύτην τοποθετοῦνται τὰ μὲν στρώματα ἐκάστου τῶν πετρωμάτων ἐντὸς κυτίου ἀνοικτοῦ, καθ' ἣν σειρὰν εὐρίσκονται ἐν τῷ πετρώματι, κεχωρισμένα ἀλλήλων διὰ χονδροῦ χάρτου· πλαγίως δ' αὐτῶν τίθεται τεμάχιον χάρτου περιέχον τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας.

Ὅμοιως τοποθετοῦνται κατὰ τὴν ἀρμόζουσαν τάξιν πάντα τὰ πετρώματα μετὰ τῶν ἀναγκαίων πληροφοριῶν, εἰς ἴδιον δὲ μέρος τίθενται τὰ ἀπολιθώματα.

ΤΕΛΟΣ

II. Βαλάκης

Ο ΕΝΑΣΤΡΟΣ ΟΥΡΑΝΟΣ ΚΑΤΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΝ ΤΟΥ 1902

Ἐκ τῶν πλανητῶν ὁ Ἑρμῆς εἶναι ὁρατὸς τὴν πρωΐαν πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ Ἥλιου ἀπὸ τῆς 24ης μέχρι τῆς 12ης Μαρτίου, ἀνατέλλων τὴν 4ην Μαρτίου 1) 2 ὥρας πρὸ τοῦ Ἥλιου.

Ἡ Ἀφροδίτη κατὰ τὴν ἡν τοῦ μηνὸς τούτου εὐρίσκειται ἐν συζυγίᾳ μετὰ τοῦ Ἥλιου καὶ ἐπομένως συνδύει καὶ συνανατέλλει μετ' αὐτοῦ· ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης ἡ Ἀφροδίτη καθίσταται ἄστρον πρωϊνὸν «Αὐγερινός», καὶ περὶ τὸ τέλος τοῦ μηνὸς ἀνατέλλει σχεδὸν 2 ὥρας πρὸ τοῦ Ἥλιου.

Ὁ Ἄρης, ὁ Ζεὺς, καὶ ὁ Κρόνος δὲν φαίνονται καὶ κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον.

Νέαν Σελήνην εἶχομεν τὴν 26ην Ἰανουαρίου, Πανσέληνον θὰ ἔχωμεν τὴν 9ην Φεβρουαρίου, καὶ πάλιν Νέαν Σελήνην τὴν 25

Βολιδῶν πτώσις συχνὴ παρατηρεῖται κατὰ τὴν 18ην τοῦ μηνός.

ΠΟΙΚΙΛΑ

ΚΡΗΤΗ

Τῇ 30ῃ Ἰανουαρίου, ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῶν Τριῶν Ἱεροσχωῶν τὸ γυμνάσιον Χανίων τῇ συμπράξει καὶ τῶν λοιπῶν σχολείων τῆς πόλεως καὶ τῆς Χαλέπας ἐτέλεσε καὶ ἐφέτος λαμπρὰν καὶ λίαν ἐπιτυχὴν σχολικὴν ἑορτήν. Τὸ πρόγραμμα τῆς ἑορτῆς ἀπὸ τῆς προτεραιᾶς ἐκτυπωθὲν καὶ μετ' ἀκριβείας ἐκτελεσθὲν εἶχε ὡς ἑξῆς:

1) Ἀγιασμὸς. 2) Ὀλονυχτιὰ τῆς Κρήτης (τριφώνια ὑπὸ μαθητῶν τοῦ Γυμνασίου). 3) Πανηγυρικὸς λόγος ὑπὸ τοῦ Γυμνασιάρχου. 4) Δὲν εἶναι ἐδῶ ἡ πατρίδα μας (ἐμβληματικὸν ὑπὸ μαθητῶν τοῦ Γυμνασίου). 5) Ἑλλάς καὶ κύμα (διφώνια ὑπὸ μαθητῶν τοῦ δημοτικοῦ Παρθεναγωγείου Χανίων). 6) Μὲ τὰ κοπτερά σταθιά μας (ἐμβληματικὸν ὑπὸ μαθητῶν τοῦ δημοτικοῦ σχολείου Χανίων). 7) Χορικὸν τῆς Ἀντιγόνης (ὑπὸ μαθητῶν τοῦ δημοτικοῦ σχολείου Χαλέπας). 8) Διάλεξις περὶ ἀεροπόρων

(ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ τῶν Μαθηματικῶν Κ Παπαδάκη). Ὁ Ἕλληνας τῆς Μακεδονίας (ἐμβατήριον ὑπὸ μαθητῶν τοῦ Γυμνασίου). 10) Οἱ ἐργάται (τριφώνια ὑπὸ μαθητῶν τοῦ Ἑλλήν. Σχολείου). 11) Εἰς τοὺς νεκροὺς τῆς Ἐλευθερίας (ἀπαγγελία ὑπὸ μαθητοῦ τοῦ δημ. σχολείου Χανίων). 12) Ἐμβατήριον (ὑπὸ μαθητῶν τοῦ ἀνωτέρου Παρθεναγωγείου). 13) Πρὸς τοὺς Μακεδόνας (τριφώνια ὑπὸ μαθητῶν τοῦ Γυμνασίου). 14) Πρὸς τὸν Πρίγκιπα (ἀπαγγελία ὑπὸ μαθητοῦ τοῦ δημ. Παρθεναγωγείου Χαλέπας). 15) Ἡ Ἑλληνικὴ σημαία (τριφώνια ὑπὸ μαθητῶν τοῦ Γυμνασίου). 16) Ὕμνος πρὸς τὸν Πρίγκιπα (ὑπὸ μαθητῶν τοῦ Ἀνωτέρου Παρθεναγωγείου). 17) Σχολικὸν δραμάτιον (ὑπὸ μαθητῶν τοῦ Γυμνασίου Χανίων). 18) Σηκωθῆτε, σηκωθῆτε (ἐμβατήριον ὑπὸ μαθητῶν τοῦ Γυμνασίου). 19) Ποίημα ἀπαγγελησόμενον ὑπὸ τοῦ ποιοτοῦ Κωνσταντίνου. 20) Σὲ προσμένει τὸ βαπτῶρι (λεμβωδία ὑπὸ μαθητῶν τοῦ Γυμνασίου). 21) Ὕμνος τῆς Κρήτης (Λαυράγκα· ὑπὸ μαθητῶν τοῦ Γυμνασίου). 22) Ἐθνικὸς Ὕμνος (ὑπὸ μαθητῶν τοῦ Γυμνασίου).

Μολοντί ὁ Σύλλογος τῶν καθηγητῶν προβλέπων τὴν μεγάλην συρροὴν εἶχεν ὀρίσει ὡς τόπον πρὸς τέλει τῆς ἑορτῆς τὴν εὐρυτάτην αἴθυσαν τοῦ Δημ. Θεάτρου, καὶ εἶχε προσκαλέσει μόνον 30 μαθητὰς ἐξ ἑκάστου τῶν λοιπῶν σχολείων, ὅμως πολὺ πρὸ τῆς ὁρισμένης ὥρας 2 1/2 μ. μ. ἡ αἴθουσα εἶχεν ἀσφυκτικῶς πληρωθῆ ὑπὸ ὑπερχιλίων ἀτόμων, οὐκ ὀλίγοι δὲ εἶχον συμπυκνωθῆ ἐκ. ὅς παρὰ τὰς θύρας καὶ τὰ παράθυρα.

Ἡ δικαιοσύνη ἐπιβάλλει ν' ἀναφέρωμεν ὅτι τὰ ἀμέμπτως ὑπὸ μαθητῶν τοῦ Γυμνασίου ψαλόντα ᾠσματα ἦσαν καὶ τὰ 9 ἐκ τῶν διδασκόντων πέρυσιν ὑπὸ τοῦ κ. Εὐ. Μπασιμέρου, τοῦ ἱκανωτάτου καθηγητοῦ τῶν τεχνικῶν μαθημάτων ἐν τῇ τότε λειτουργοῦντι Παιδαγωγικῇ τρῖματι τοῦ Γυμνασίου, καὶ ὅτι τοὺς μετὰ ἐκτάκτου ἐπιτυχίας παραστήσαντας τὸ σχολικὸν δραμάτιον μαθητὰς εἶχε διδάξει ὁ καθηγητὴς τοῦ Γυμνασίου κ. Π. Βαλάκης. Τὴν ἑορτὴν ἐτίμησαν πλὴν τοῦ Θ. Ἐπισκόπου κ. Νικηφόρου τελέσαντες καὶ τὸν Ἀγασμόν ὁ ἐπὶ τῆς Παιδείας Σύμβουλος κ. Α. Βορεάδης καὶ ὁ Δήμαρχος κ. Κ. Μάνος.

Ἐν τῷ ἱεροδιδασκαλείῳ τῆς Ἀγ. Τριάδος, τῇ 3ῃ Ἰανουαρίου μετὰ τὴν λειτουργίαν τελεσθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ Ἀρχιμ. κ. Χ. Τσεπετάκη, ἐγένετο ἡ κυρίως σχολικὴ ἑορτὴ ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τῆς Σχολῆς παρόντων τῶν πατέρων τῶν Μονῶν καὶ τινῶν ἐκ τῶν χωρίων τοῦ Ἀκρωτηρίου καὶ ἐκ Χανίων. Καὶ τὸν μὲν πανηγυρικὸν ἐξεφώνησεν ὁ καθηγητὴς κ. Χρ. Μακρῆς, οἱ δὲ μαθηταὶ ἀπήγγειλαν καὶ ἔψαλαν διάφορα ποιήματα καὶ ᾠσματα, εἰς τὸ τέλος δὲ παρέστησαν καὶ μικρὸν δραμάτιον, ὅπερ ὑπερνήξεν τὴν ἐκ τῆς ἑορτῆς μεγίστην χαρὰν τῶν μαθητῶν καὶ τὴν συγκίνησιν τῶν παρισταμένων, ἥτις ἦν ἀδιαισθητός ἀπὸ τοῦ εὐγλωττοῦ καὶ ἐνθουσιώδους λόγου μέχρι τῶν ἐκλεκτῶν ποιημάτων καὶ ᾠμάτων.

Διευθυντὴς τοῦ ἐν Ἑρακλείῳ διδασκαλείου ἀντὶ τοῦ κ. Π. Π. Οἰκονόμου διωρίσθη ὁ κ. Γ. Παπαδοτηρίου διατελέσας ἐν Ἑλλάδι Γ. Ἐπιθεωρητῆς τῶν Δημοτικῶν Σχολείων καὶ Διευθυντὴς Διδασκαλείου.

ΕΛΛΑΣ

Ἀπὸ τῆς 2ης Ἰανουαρίου ἤρξαντο αἱ ἐπιστημονικαὶ ὀρχαιολογικαὶ συνεδριάσεις τῆς ἐν Ἀθῆναις Γαλλικῆς Ἀρχαιολογικῆς Σχολῆς. Κατὰ τὴν πρώτην ταύτην συνεδρίαν ὁ διευθυντὴς τῆς ἀνωτέρω Σχολῆς κ. Ὠμὼλ ὤμιλῃσε περὶ τῶν ἀνασκαφῶν τῶν Δελφῶν, καὶ ὁ ἀρχαιολόγος κ. Μίντελ περὶ τῶν ἐπιγραφῶν τῆς Τεγέας.

Οἱ κάτοικοι τῶν Φιλιατρῶν δι' ἀναφορᾶς τῶν πρὸς τὸν Γραμματέα τῆς Γεωργικῆς Ἑταιρείας

παρακάλεσαν ὅπως τὸ Γυμνάσιον, ὅπερ συνετίρηται ὁ δῆμος μεταβληθῇ εἰς Γεωργικὴν Σχολὴν. Ὁ δῆμος Φιλιατρῶν ἐδήλωσεν ὅτι θὰ παρέχῃ καὶ εἰς τὴν ἰδρυθεῖσαν τυχὸν Γεωργικὴν σχολὴν 20 χιλ. δραχμ. ὅπερ ποσὸν παρέχει ἰσὺς πρὸς συντήρησιν τοῦ Γυμνασίου. Ὁ Γεν. Γραμματεὺς θὰ υποβάλῃ τὴν ἀναφορὰν ταύτην εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἑταιρείας, ὅπερ καὶ προσδεχῶς θὰ ἀποφασίσῃ.

Οἱ ἐπιθεωρηταὶ τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως προσέδωκαν εἰς δυστάσεις παρὰ τοῖς ἐποπτικοῖς συμβουλοῖς ὅπως μεριμνήσωσι περὶ τῆς ἀναγραφῆς πιστοποιήσεως τινος πρὸς ἰδρυθῆναι σχολικῆς Βιβλιοθήκης ἐν ἐκάστῳ σχολείῳ.

Νέον περιοδικὸν ἀποκλειστικῶς παιδαγωγικὸν ὑπὸ τὸν τίτλον «Δημ. Ἐκπαίδευσις» ἤρξατο ἀπὸ τινος δις τοῦ μηνὸς ἐκδιδόμενον ἐν Ἀθῆναις ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ πρώην Γυμνασιάρχου καὶ Νομαρχιανοῦ Ἐπιθεωρητοῦ καὶ νῦν Διευθυντοῦ τοῦ Λεοντείου Λυκείου κ. Σπ. Δουκάκη. Ἀς εὐχνηθῶμεν καὶ ὡς ἐλπίσωμεν ὅτι οἱ κ. κ. διδάσκαλοι καὶ καθηγηταὶ θὰ υποστηρίξωσι δεόντως τὸ περιοδικὸν τοῦτο ὅπερ πολλὰ τὰ καλὰ ὑπὲρ τῆς Ἐκπαιδεύσεως ὑποσχεῖται.

Ὁ Νομάρχης Ἀττικῆς ὑπέβαλεν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον πρότασιν δι' ἧς συνιστᾷ τὴν ἰδρυθῆναι μίαν ἀκόμῃ ἱερατικῆς Σχολῆς ἧς αἱ δαπάναι θὰ καλύπτονται ἐκ τῶν περιρσευμάτων τῶν προϋπολογισμῶν τῶν μονῶν Πετράκη, Φανερωμένης, Πεντέλης καὶ Αἰγίνης.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας δι' ἐγγράφου τοῦ πρὸς τοὺς Γυμνασιάρχας τοῦ Κράτους παρακαλεῖ αὐτοὺς ὅπως προκαλέσωσι ἐράνους τῶν μαθητῶν τῶν ὑπὲρ τοῦ πανηγυρικοῦ ἑορτασμοῦ τῶν κατὰ τὸν Μάιον γεννησόμενων ἀποκαλυπτηρίων τοῦ ἀνδριάντος τοῦ ἐθνικοῦ ποιοτοῦ Σολωμοῦ, τοῦ ἐκ Ζακύνθου.

Τῇ 15 Ἰανουαρίου ἐγένετο ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν τελετῶν τοῦ Πανεπιστημίου ἡ ἐγκατάστασις τῶν τῶν τοῦ ἐνεστώτος ἔτους Ἀκαδημαϊκῶν ἀρχῶν. Ὁ κατὰ τὸ παρελθὸν ἀκαδημ. ἔτος Πρύτανης κ. Μητροπούλος ὤμιλῃσεν ἐνώπιον πολυπληθοῦς ἀκροατηρίου περὶ τῶν πεπραγμένων ἐπὶ τῆς Πρυτανείας του. Πλὴν ἄλλων εἶπεν ὅτι οἱ ἐγγραφόμενοι φοιτηταὶ εἰς τὸ Ἑθν. Πανεπιστήμιον ἐλαττοῦνται κατ' ἔτος καὶ πρὸ πάντων οἱ ἐκ τοῦ ὑποδύλου Ἑλληνισμοῦ. Τοῦτο ἀπέδωκεν εἰς ἀνεπάρκειαν τοῦ Πανεπιστημίου πρὸς ἄριτον ἐπιστημονικὴν μόρφωσιν, διὰ τοῦτο οἱ ἐκ τοῦ ἔξω Ἑλληνισμοῦ προτιμῶσι τὰ Εὐρωπαϊκὰ Πανεπιστήμια, καὶ δικαίως, εἶπε, ἀφοῦ τὰ μὲν Γερμανικὰ Πανεπιστήμια διαθέτουσι δι' ἑκάστον φοιτητὴν 1710 μάρκα ἐτησίως, τὸ δὲ ἡμέτερον 53 δραχμὰς μόνον! Τὰ σπουδαιότερα πανεπιστημιακὰ γεγονότα κατὰ τὸ παρελθὸν ἀκαδημ. ἔτος ὑπῆρξαν τὰ ἀποκαλυπτήρια τῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ἰδρυθείσης ἀναμνηστικῆς στήλης τῶν ἐν τῷ τελευταίῳ πολέμῳ πεσόντων φοιτητῶν, τὸ Πανελλήνιον Ἱατρικὸν Συνέδριον, καὶ ἡ σύστασις ὑπὸ τῶν φοιτητῶν τοῦ Ταμεῖου τοῦ Ἑθνικοῦ Στόλου, εἰς ὃ ἑκάστος τῶν φοιτητῶν προσφέρει 12 δραχμ. κατ' ἔτος. Μετὰ τὸν ἀντιπρύτανην ὁ Πρύτανης τοῦ ἐνεστώτος ἀκαδημ. ἔτους κ. Σακελλαρόπουλος ὤμιλῃσε περὶ τοῦ Λατίνου ποιοτοῦ Διδίου Ἀνδρονίκου (243 π. Χ.) πραγματευθεὶς τὸ ἀτερπές τοῦτο διὰ τοὺς ἀκροατὰς γραμματολογικὸν θέμα μετὰ σοφίας καὶ χάριτος.

Εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας ὑπέβληθη ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Ἀστεροσκοπείου ἡ ἐπισημία ἐκθέσις τῶν ἐπιστημονικῶν παρατηρήσεων καὶ τῶν ἐργασιῶν ἐν γένει τῶν γενομένων ἐν τῷ Ἀστεροσκοπείῳ κατὰ τὸ ἔτος 1901. Ἐν τῇ ἐκθέσει ταύτῃ ἐξαιρεται ἡ ἀπόκτησις τοῦ μεγάλου τηλεσκοπίου δι' οὗ θὰ ὑποδοθηθῇ οἱ σπουδαῖοι αἱ

αστρονομικαὶ παρατηρήσεις καὶ μελέται, καὶ οὗ πρὸς τὴν καλυτέραν τοποθέτησιν συνεστάθη ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἐπιτροπεία.

Ὁ νέος κανονισμὸς τῆς Ναυτικῆς Σχολῆς τῶν Δοκίμων συνετάχθη καὶ ὑπεβλήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ὅπερ θὰ ὑποβάλῃ αὐτὸν εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς ἔγκρισιν. Διὰ τοῦ ὁργανισμοῦ τούτου, συνταχθέντος ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κανονισμῶν τῶν καλυτέρων Ναυτικῶν πολεμικῶν Σχολῶν τῆς Εὐρώπης, ἐπιβάλλεται εἰς τοὺς μαθητὰς ἡ ἐκτέλεσις ἐκπαιδευτικοῦ πλοῦ ἐπὶ τετράμηνον ἢ πεντάμηνον κατ' ἔτος, ἐπὶ ἐκπαιδευτικοῦ πλοίου ὅπερ θὰ προσεγγίξῃ εἰς Ἑλληνικοὺς καὶ ξένους λιμένας. Ἐπειδὴ δ' ἐλαττοῦται ὁ χρόνος τῆς θεωρητικῆς τῶν Δοκίμων ἐκπαιδεύσεως ἢ φοίτησις αὐξάνεται καθ' ἕν ἔτος. Ἵνα δὲ κατατάσσωνται ἐν τῇ Ναυτικῇ μαθηταὶ δυνάμενοι νὰ ἀντέχωσι εἰς τὰς κακοτυχίας καὶ τοὺς κινδύνους τῆς θαλάσσης, προτείνεται ἵνα οἱ ἐπιτυχάνοντες ἐν τῷ εἰσιτηρίῳ διαγωνισμῷ ὑποχρεῶνται νὰ κάμνωσι μακρὸν δοκιμαστικὸν πλοῦν τῇ ἐπιβόλῃ τοῦ Διοικητοῦ τῆς Σχολῆς τῶν Δοκίμων, ἵνα κατατάσσωνται εἰς αὐτὴν ὀριστικῶς μόνον οἱ ἀποδείξαντες ὅτι κέκτνται ναυτικὰ προσόντα, ὑποδεικνύοντος τοῦτο τοῦ Διοικητοῦ τῆς Σχολῆς ὁστις δύναται θὰ εἶναι τότε καὶ ὁ Κυβερνήτης τοῦ πλοίου.

Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Ἰωακείμ ὁ Γ' παρέδωκεν εἰς τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει Β' Ἑλληνικὴν Πρεσβείαν διὰ τοῦ Μ. Ἐκκλησιαστικοῦ τὸ ζήτηθὲν παρὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἑλλάδος Ἅγιον Μύρον εἰς δύο δοχεῖα. Σὺν τούτῳ ἀποστέλλεται καὶ ἐπιστολὴ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου πρὸς τὸν προεδρεύοντα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἑλλάδος.

Διὰ τοῦ ἀπὸ 25 Ἰαν. Β. Α. ἐκκηρύχθησαν ἔθνικὰ κτήματα τὰ ἐξῆς ἐν Ἠλείᾳ ὑπάρχοντα 1) τὰ ἐρεῖπια τοῦ ἐν Ἀνδραβίδῃ νοοῦ τῆς Ἀγίας Σοφίας, 2) τὸ πρὸς νότον τῆς Κυζλήνης παρὰ τὸ χωρίον Κάστρον φραγκικὸν φρουρίον Χλεμοῦτσι. Λόγος τῆς κηρύξεως ἔθνικῶν τῶν κτημάτων τούτων εἶναι ὅτι ἐν αὐτοῖς ὑπάρχουσι μεγάλης ἀρχαιολογικῆς ἀξίας φραγκικαὶ ἀρχαιοῦτες.

Εἰς τὸ χωρίον Μεσιτὸν ἢ Ζεγολατεῖο τοῦ Φερεοῦ ἀνευρέθη ἐντὸς λάκκου προσφάτως ἀνοικθέντος κάλλιστος κίων Δωρικοῦ ὀυθμοῦ, καὶ παρ' αὐτὸν σωρὸς κόνεως χρυσιζούσης. Ὑποτίθεται ὅτι ἐκεῖ ἔκειτο ὁ ναὸς τῆς ὑπὸ τοῦ Πανδανίου ἀναφερομένης Θεσμίας Δήμητρος ἐν ᾧ ἐτελοῦντο μυστήρια παρόμοια πρὸς τὰ Ἑλευσίνια.

Εἰς τὸν κῆπον τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς τῆς Λευκωσίας ἐν Κύπρῳ καὶ εἰς ἐπιφανὲς αὐτοῦ μέρος κατετέθη ὁ θεμελιὸς λίθος τοῦ ἀνεγερθησομένου μνημείου εἰς τὸν κατὰ τὴν ἐπαναστάσιν τοῦ 1821 μαρτυρήσαντα ἐν Κύπρῳ ἀρχιεπισκόπον Κυπριανόν. Ἐπὶ τοῦ μνημείου θὰ τεθῇ ὁ προτομὴ τοῦ ἐθνομαρτυροῦ ἀρχιεπισκόπου ἢν εἶδον οἱ ἐν Ἀθήναις ὄντες κατὰ τὴν Κυπριακὴν ἐν τῷ Ζαπτεῖῳ ἔκθεσιν ἱσταμένην ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ Ζαπτεῖου μεγάρου.

Κατ' ἀπόφασιν τῆς Κοιτ. Ἐπιτροπῆς τοῦ Β. Θεάτρου ἐγκριθεῖσαν ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τὸ ἄρθρον 5ον τοῦ ἱκανοτισμοῦ τῶν ἔργων τῆς Κριτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐτροποιοῦντο ὡς ἐξῆς: Τὰ πρῶτότυπα δραματικὰ ἔργα ἐλέγχονται ὑπὸ τῆς Κριτικῆς Ἐπιτροπῆς ἥτις ἀποφασίζει ποῖα αὐτῶν θέλουσιν ἀναγρῶσθαι ἐν ὀνότι αὐτῆς ὑπὸ τοῦ συγγραφέως ἢ ἄλλου τινὸς, ὑπὸ τούτου ὀριζομένου, πρὸς ὀριστικὴν ἀποδοχὴν ἢ ἀπόρριψιν. Κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν συμπαρίστανται καὶ ὁ σκηνοθέτης τοῦ Β. Θεάτρου, ὁ δὲ Πρόεδρος καλεῖ πρὸς τοῦτο δι' ἰδίας προσκλήσεως ἐν τακτῇ ἡμέρᾳ τοὺς συγγραφεῖς κατὰ χρονολογικὴν τάξιν τῆς ὑποβολῆς τῶν ἔργων τῶν. Ἡ ἀπόφασις τῆς Κριτικῆς Ἐπιτροπῆς ἀνακοινοῦται προφορικῶς ἢ ἐγγράφως.

Διωρισθῆσαν προσωρινοὶ καθηγηταὶ ἐν τῇ Νομικῇ Σχολῇ τοῦ Πανεπιστημίου διὰ τὰς ὑπαρχούσας κενὰς ἑδράς τῆς μὲν Πολιτικῆς Δικονομίας ὁ κ. Ι. Εὐταξίος τοῦ δὲ Συνταγματικοῦ Δικαίου ὁ κ. Γ. Στοῦτ.

Συνεστάθη ἐν Ἀθήναις ἐπιτροπεία ὑπὸ τῆς ἐν Ἰωαννίνοις Κοινότητος πρὸς ἀνοικοδόμησιν τοῦ ἱδρύματος τῆς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ Ζωσιμαίας Σχολῆς ὅπερ καταρρεῦσαν ὑπὸ τοῦ χρόνου χρηζοῖ νῦν ὁλοσχεροῦς ἀνακαινίσεως καὶ βελτιώσεως. Οἱ μέχρι τοῦδε συλλεχθέντες ἔρανοι ἀνέρχονται εἰς 20,400 δραχμάς.

Συνεστάθη ἐν Ἀθήναις Σύλλογος πρὸς καταπολέμησιν τῆς μεγάλως προσδοιούσης φυματισμοῦ ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Πανελληνίος Σύνδεσμος κατὰ τῆς φυματισμοῦ». Μέλη αὐτοῦ ἐγένοντο πάντες σχεδὸν οἱ τὰ πρῶτα ἐν τῇ ἱατρικῇ καὶ ταῖς ἄλλαις συγγενέσι ἐπιστήμασι φέροντες, ἀλλὰ πλὴν τούτων καὶ οἱ μᾶλλον διακεκριμένοι ἄνδρες τῆς πωτευούσης. Διὰ Β. Δ. πρὸς τούτοις διωρισθὲν ἐπιτροπεία πρὸς συλλογὴν ἐράνων ὑπὲρ τῆς ἐνισχύσεως τοῦ ταμείου τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ἔταιρειας.

Παραμένει ἐκκρεμὲς ἐτι τὸ ζήτημα τῆς συγκολλήσεως τοῦ περιήνηρον χαλκίνου Ἑρμοῦ τῶν Ἀντικυθίων. Ἀποφασισθεῖσης τῆς μὴ ἀποστολῆς τοῦ ἀγάλματος εἰς τὸν ἐν Βιέννῃ Στόυρμ πιθανώτατα θὰ παρακληθῇ νὰ κατέλθῃ εἰς Ἑλλάδα πρὸς συγκολλήσιν αὐτοῦ ὁ διάσημος Γάλλος τεχνίτης Ἄνδρῆ.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀπέθανεν ἐν βαθεῖ γήρατι ὁ Σπυρίδων Μαυρογένης πασδᾶς ἀρχίατρος τοῦ Σουλτάνου, φέρων τὸν τίτλον Μ. Βεζύρου. Κατήγετο ὁ ἀποθανὼν ἐκ μεγάλης Φαναριωτικῆς οἰκογενείας καὶ σπουδάσας ἐν Βιέννῃ ὑπῆρξε δόκιμος συγγραφεὺς καὶ διακεκριμένος ἐπιστήμων.

MARTYRES ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ. — Τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην φέρει τὸ κατ' αὐτὰς ἐκδοθὲν 25ον βιβλίον τοῦ Συλλόγου πρὸς διάδοσιν ὠφελίμων βιβλίων. Εἶναι τὸ πρῶτον τῆς ἐφετινῆς σειρᾶς καὶ ἀποτελεῖται ἐκ σελίδων 80 μετὰ 11 προδωπογραφῶν διασημῶν ἐπιστημόνων ἀπὸ τοῦ Ἀρχιμ. Ἰδουεμέχρη τοῦ Λιδυγκιστοῦ. Τὸ περιεχόμενον τούτου, ἀπλοῦν ὡς πάντων τῶν δημοσιευμάτων τοῦ Συλλόγου, τέρπει συγχρόνως καὶ διδάσκει. Κατὰ Φεβρουάριον θὰ ἐκδοθῇ ἡ «Ρωσσία» μετὰ εἰκόνων ὑπὸ τοῦ κ. Θ. Βελλιανίτου καὶ κατόπιν τὸ β'. μέρος τοῦ «Ἐθνικοῦ πλοῦτου» ὑπὸ τοῦ κ. Λοβέρδου, «Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος» ὑπὸ τοῦ κ. Γ. Σωτηριάδου κλπ. Τὰ βιβλία τοῦ Συλλόγου πωλοῦνται λεπτὰ 40 εἰς τὰ βιβλιοπωλεῖα καὶ τὰ ὑποπρακτορεῖα τῶν ἐφημερίδων καὶ εἰς τὸ Κατάστημα τοῦ Συλλόγου, 42 ὁδὸς Ἀκαδημαίας.

Η ΠΕΡΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

ἡ γενομένη πρὸς τοὺς μαθητὰς τοῦ Γυμνασίου Ἡρακλείου ὑπὸ τοῦ Γυμνασιάρχου

κ. ΙΩΑΝΝΟΥ Γ. ΠΕΡΙΔΙΚΑΡΗ

τῇ 9ῃ Δεκεμβρίου 1901 ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς εἰς Κρήτην καθόδου τῆς Α. Β. Ὑψηλ. τοῦ Πρίγκιπος Γεωργίου

Ἐξεδότης

εἰς ἰδιαίτερον κομψὸν φυλλάδιον καὶ πωλεῖται ἀντὶ 10 λεπτῶν.